

**Pensa
en gran**

**Pensa
el futur
equipament
per a la gent
gran de Ripollet.
Pensa en tu.**

Diagnosi Ciutadana del procés participatiu “Pensa en Gran”

Ripollet. Maig-Juny. 2018

Ajuntament de Ripollet

+ciutat!

Ajuntament de Ripollet

Carrer de Balmes, 2
08291 Ripollet
Barcelona
Tel. 935 04 60 00
ripollet.cat

Diagnosi Ciutadana del procés participatiu "Pensa en Gran"

Índex

1.	Introducció	3
1.2	Dades de participació	4
1.2.1	Enquestes de diagnosi	4
1.2.2	Sessió de Diagnòstic	6
2.	Context sociodemogràfic.....	8
2.1	Dades Bàsiques	8
2.2	Serveis	12
3.	Resultats descriptius de l'Enquesta de diagnosi	13
3.1	Àmbit Auto-percepció i afrontament de l'envelliment.....	14
3.2	Àmbit dels serveis i necessitats al domicili.....	15
3.3	Àmbit dels serveis i model d'atenció residencial	17
4.	Resultats de la sessió de diagnosi.....	19

1. Introducció

L'Ajuntament de Ripollet, està impulsant el procés participatiu "Pensem en Gran" que té per objectiu, desenvolupar de forma col·lectiva, una proposta de model d'equipament per a la gent gran i atenció a la dependència.

Aquest procés, es distribueix en diferents fases entre l'abril i l'Agost de 2018:

- Fase de difusió. 23/04/2018 al 4/05/2018
- **Fase de diagnosi ciutadana. 05/05/2018 al 04/06/2018**
- Fase de debat i creació de propostes. 7/6/2018 al 28/06/2018
- Fase de concreció de les propostes 29/06/2018 al 05/07/2018
- Fase de validació i retorn 06/07/2018 al 19/07/2018

La fase de **diagnosi ciutadana**, té per objectiu realitzar una anàlisi col·lectiva oberta a tota la ciutadania de Ripollet. Aquesta anàlisi ha tractat sobre les necessitats i problemàtiques existents al voltant de l'envelliment i l'atenció a la dependència.

Aquesta fase ha comptat amb:

- Una enquesta de diagnosi ciutadana que té per objectiu la recollida i identificació de les necessitats i problemàtiques de l'àmbit. Ha estat oberta a tota la ciutadania, ponent-se complimentar on-line a través del web <http://participa.ripollet.cat/index.php/enquesta-participacio-pensa-en-gran/>, o bé presencialment, en diferents punts informatius que s'han situat en punts estratègics del municipi.
- Activitats específiques de diagnosi, amb la participació de grups i col·lectius concrets relacionats directament amb l'equipament o amb àmbits estratègics. S'han identificat les diferents necessitats i problemàtiques a través de dinàmiques participatives.
- Un informe de diagnosi, que recull i fa públiques les necessitats identificades per la ciutadania per tal de poder iniciar la següent fase de debat i creació de propostes per respondre a les necessitats detectades.

Aquest informe reflecteix les conclusions extretes durant la fase de diagnosi ciutadana en el marc del procés participatiu "Pensem en gran", dut a terme a Ripollet durant el maig de 2017.

Es tracta de les conclusions que sorgeixen a través de les enquestes realitzades a la població de Ripollet, els debats i propostes sorgides de les sessions de treball en el marc del Grup Participatiu i finalment, un anàlisi sociodemogràfic de Ripollet amb dades extretes de les fonts oficials.

Imatges: InfoRipollet

Aquest Informe, **té per objectiu, aportar dades objectives que puguin contextualitzar i donar elements per al debat que es desenvoluparà durant el mes de Juny del 2017**, entorn al model d'equipament de gent gran que decideixin els veïns i veïnes de Ripollet en el marc del procés participatiu.

Agruparem les dades i conclusions sorgides de dues activitats participades i les combinarem amb les dades objectives sobre l'estat sociodemogràfic de Ripollet, extretes de fonts oficials. Aquest exercici ha de permetre tenir la suficient informació sobre les necessitats detectades en l'àmbit de l'atenció a la gent gran i a la dependència, així com les possibles finestres d'oportunitat detectades en la fase de diagnosi ciutadà.

Aquesta informació, i d'altra que es pugui aportar en el marc del procés participatiu, ha de contribuir a facilitar la generació de propostes sobre el model d'equipament per a gent gran, que donin resposta a les necessitats detectades, resultant un model d'equipament ajustat a la realitat present i als nous reptes que cal afrontar.

1.2 Dades de participació

1.2.1 Enquestes de diagnosi

S'han realitzat un total de 4 punts de recollida d'enquestes i informació sobre el procés participatiu, en quatre punts estratègics de la ciutat.

Per altra banda, diferents **entitats i serveis, han col·laborat en la recollida d'enquestes** entre els seus usuaris com per exemple les professionals del SAD, el Casal d'Avis, o l'Escola d'Adults.

Finalment, també s'han recollit enquestes directament a través del web <http://participa.ripollet.cat/index.php/enquesta-participacio-pensa-en-gran/>

Enquestes al carrer	Data	Horari	Lloc	Enquestes Recollides
1	14/5/2018	10-13h	CAP Pinetons	16
2	23/5/2018	10-13h	Mercat	36
3	25/5/2018	10-13h	Pont Vell	28
4	28/5/2018	10-13h	Plaça de la Font	33
Enquestes recollides per entitats				81
Enquestes recollides via web				7
Total Enquestes recollides				201
Mostra Poblacional				0,53%

En l'enquesta hi ha participat un total de **201 persones (0,53% de la població de Ripollet)** que s'han identificat per gèneres entre, **146 dones** (76,63% de la mostra) i **55 homes** (27,36% de la mostra). El 4,47% de les persones que han respost l'enquesta no viuen a Ripollet enfront la gran majoria de persones que han respost que **Sí viuen a Ripollet, el 95,53%** dels enquestats.

Ajuntament de Ripollet

+ciutat!

Ajuntament de Ripollet

Carrer de Balmes, 2

08291 Ripollet

Barcelona

Tel. 935 04 60 00

ripollet.cat

Imatges: elaboració pròpia. Punts de Recollida d'enquestes i informació sobre el procés participatiu

Pensem
el futur
equipament
per a la gent
gran de Ripollet.
Pensa en tu.

1.2.2 Sessió de Diagnòstic

En el marc del [Grup Participatiu](#), el dia 21/05/2018, es va realitzar a la sala d'actes del Centre de Cultura de Ripollet, la sessió de diagnosi ciutadana sobre l'estat de l'atenció a la gent gran i a la dependència al municipi de Ripollet. L'objectiu de la sessió, va ser la identificació de necessitats i oportunitats, a través del desenvolupament de dinàmiques de treball en grups d'unes 5-6 persones.

En aquesta sessió van participar 41 persones on hi destaquen representants/professionals representatius a nivell del municipi, així com veïns i veïnes a títol individual.

Entitats/serveis representats	
AAVV Sant Andreu	SAD Ripollet
AAVV Can Vargas	CAPs Ripollet
Càritas	Casal de Gent Gran
Amics de la Gent Gran	ASOC. RIP. Jubilados y Pensionista
La Gresca	Decidim Ripollet
Greu Roja	Partido Popular Ripollet
Marea pensionista	Esquerra Ripollet
Serveis Socials Ajuntament	SAD Ripollet
Veïns i Veïnes a títol Individual	
11 participants	

La sessió es va desenvolupar a través de la dinàmica "Mapa d'empatia" que tenia per objectiu facilitar un exercici d'empatia cap a diferents actors relacionats amb l'equipament de gent gran i atenció a la dependència, i obligant als participants a identificar necessitats presents i futures, des de la diferents perspectives:

- La perspectiva de l'Administració
- La perspectiva del/la professional sociosanitari
- La perspectiva del/la cuidador/a principal o la família
- La perspectiva de la persona amb dependència que viu al seu domicili
- La perspectiva de la persona amb dependència que viu en residència

Es tractava de realitzar una pluja d'idees responent des de les diferents perspectives, les següents preguntes:

- què veu?
- què diu i fa?
- què escolta?
- què pensa i sent?
- Esforços i Mitjans
- Resultats i Beneficis

Ajuntament de Ripollet

+ ciutat!

Ajuntament de Ripollet

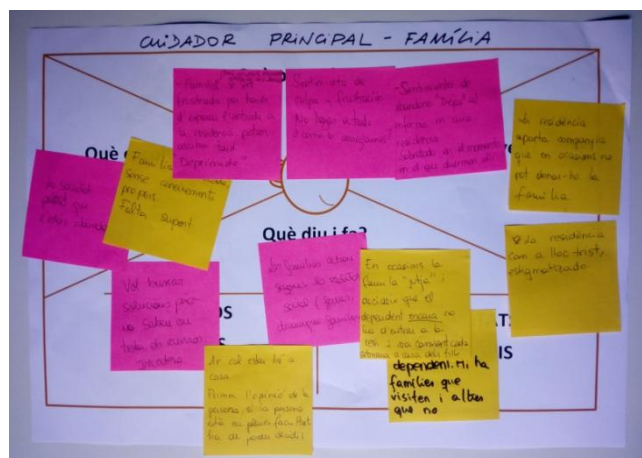
Carrer de Balmes, 2

08291 Ripollet

Barcelona

Tel. 935 04 60 00

ripollet.cat

Imatges: InfoRipollet i elaboració pròpia. Imatges de la jornada de diagnosi

Pensem
el futur
equipament
per a la gent
gran de Ripollet.
Pensa en tu.

2. Context sociodemogràfic

2.1 Dades Bàsiques

A continuació, mostrem les dades poblacionals bàsiques de Ripollet, que ens ajuden a centrar el moment actual en el que ens trobem, així com ens indiquen les futures tendències poblacionals i ens permeten fer projeccions poblacionals.

Taula1. Població. Per grups sexe. **2017**

Homes	18.776
Dones	19.123
Total	37.899

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula2. Població. Per grups d'edat. Total. **2017**

Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	7.020	158.795	1.179.741
De 15 a 64 anys	25.339	604.465	4.976.815
De 65 a 84 anys	4.850	125.185	1.170.656
De 85 anys i més	690	21.586	228.618
Total	37.899	910.031	7.555.830

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula3. Població. Per grups d'edat. Homes. **2017**

Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	3.576	81.711	607.360
De 15 a 64 anys	12.834	302.623	2.504.740
De 65 a 84 anys	2.137	56.131	524.137
De 85 anys i més	229	6.932	73.963
Total	18.776	447.397	3.710.200

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula 4. Població. Per grups d'edat. Dones. **2017**

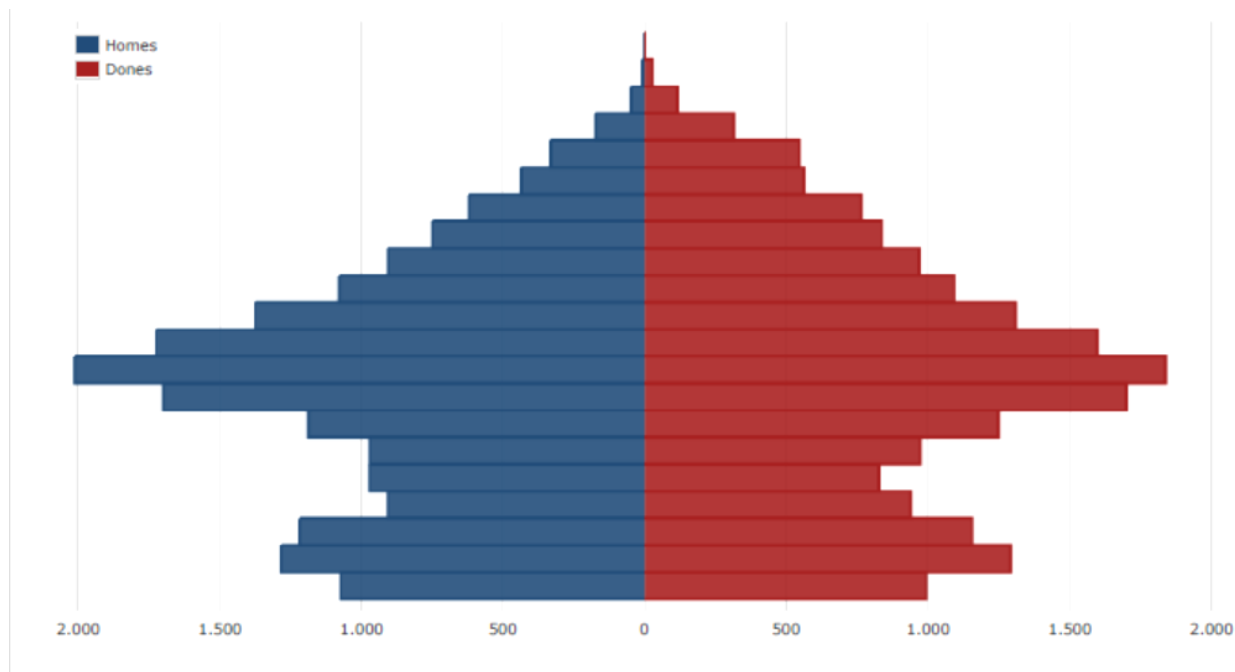
Grups d'edat	Ripollet	Vallès Occidental	Catalunya
De 0 a 14 anys	3.444	77.084	572.381
De 15 a 64 anys	12.505	301.842	2.472.075
De 65 a 84 anys	2.713	69.054	646.519
De 85 anys i més	461	14.654	154.655
Total	19.123	462.634	3.845.630

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

Taula 5. Piràmide poblacional per sexe i edat. **Ripollet 2017**

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

A nivell de creixement de població, observem que al municipi de Ripollet, existeix un desajust important pel que fa al nivell progressiu d'envelliment de la població, que si bé és cert, en el moment present no és molt pronunciat, si que veiem que en un període de 40 anys, podria tenir una afectació important. Podem veure clarament, que si ens situem en aquesta projecció temporal, **hi haurà un increment molt elevat de la població major de 65 anys, i a banda, aquesta estarà sustentada per molta menys població activa que en aquests moments.** És important doncs, tenir en compte els canvis que es poden donar en els propers anys sobre els índex d'envelliment i dependència poblacional.

Taula 6. Indicadors d'estructura de la població. **Ripollet.2017¹**

Indicadors demogràfics	Ripollet (2017)	Vallès Occidental (2017)	Catalunya (2017)
Índex d'envelliment (1)	78,91	92,42	118,61
Índex de sobreenvelliment (2)	14,22	17,24	19,01
Índex de dependència senil (3)	21,86	24,28	28,11
Índex de dependència global (4)	49,56	50,55	51,82
Índex de recanvi de població activa (5)	101,46	102,57	115,02

Font:Elaboració pròpia a partir de Idescat. Padró municipal d'habitants.

Si analitzem els d'indicadors d'estructura poblacional de la població actual a Ripollet, aquests ens permeten conèixer amb més deteniment les característiques demogràfiques de la població del municipi.

L'índex d'envelliment mesura la proporció d'individus majors de 65 anys respecte els que tenen 15 ó menys anys, ens explica si la població està molt envellida o rejuvenida. En el cas de Ripollet l'índex és del 78,91%, com es pot veure aquesta xifra és força elevada, tot i que en menor grau a la registrada a Catalunya, i ens posa de manifest que de cada 100 habitants menors de 15 anys, n'hi ha 78 que són majors de 65 anys.

Si ens fixem en **l'índex de sobre envelliment**, ens mostra la relació entre la població de 85 anys amb els majors de 65 anys. Aquest és de 14,22%, la qual cosa explica que de cada 100 persones majors de 65 anys, n'hi ha 14 que són majors de 85 anys.

L'índex de dependència senil ens indica ella carrega d'envelliment que suporta la població en edat de treballar, és a dir, el nombre de persones de més de 65 anys, respecte el nombre de persones en edat de treballar. En aquest cas a Ripollet és del 21,86%, i tot i que és elevat està per sota de l'observat a Catalunya on és del 28%.

L'índex de dependència global o econòmica ens informa del pes de la població inactiva (infants i gent gran) sobre el gruix de població activa (de 16 a 64 anys) i per tant, la càrrega que la població inactiva suposa sobre l'activa. Per Ripollet aquest és del 49,56% per al 2017.

Finalment, **L'índex de recanvi de la població activa** ens relaciona la població que està a punt de sortir del mercat de treball amb la que està a punt d'entrar. En aquest cas, veiem que l'índex es situa per damunt de 100, concretament, 101,46%. Si bé és cert que es menor que la taxa a Catalunya, aquesta ens indica que hi ha més persones que deixen el mercat laboral, que no pas les que s'incorporen.

- (1) ¹ Es la relació entre la població de 65 anys i més i el de joves menors de 15 anys.
- (2) Es el percentatge entre el número de persones de 85 anys i més respecte al de persones de 65 anys i mes. Si el valor de l'índex és igual a 1 vol dir que hi ha la mateixa proporció entre ambdós grups de població. Quan més elevat sigui el número resultant més sobreenvelliment denota, i al contrari quan més s'apropi a 0
- (3) Es el percentatge entre el nombre de persones de 65 anys i més i el de persones de 15 a 64 anys. Expressa la proporció existent entre la població depenent i l'activa, de la qual aquella depèn.
- (4) Es el percentatge entre la població de 65 anys i més i de la menor de 15 anys, respecte a la resta de la població. Mesura la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents.
- (5) Relaciona la població que està a punt de sortir del mercat de treball amb la que està a punt d'entrar. Quan l'índex baixa, les condicions pels joves es tornen més difícils (tot i que aquest índex es limita a l'àmbit demogràfic i no contempla l'efecte que tenen les polítiques públiques d'ocupació). A més, és força variable i conjuntural.
- (6) Quocient entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de persones de 15 a 64 anys. S'expressa en tant per cent.

A nivell de salut, creiem que és important poder fixar-nos en les taxes de discapacitat i de dependència actuals al municipi, ja que ens donen una aproximació del volum de població a la que el nou equipament haurà de donar resposta.

Taula 7. Persones amb discapacitat reconegudes legalment segons el grau de discapacitat. **Ripollet.2017**

Any 2017. Ripollet	
Grau de discapacitat Entre 33 i 64%	1644
Grau de discapacitat Entre 65 i 74%	537
Grau de discapacitat. 75% i més	297
Total	2478
Percentatge sobre població	6,53%
Població discapacitat Catalunya	551439
Percentatge sobre població Catalunya	7,29%

Font: Idescat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Taula 8. Persones amb grau de dependència reconegut legalment segons el grau. **Ripollet.2017**

Any	I	II	III	Sense classificar
2013	39	34	22	38
2014	21	29	17	49
2015	41	35	21	61
2016	50	34	16	76
2017	35	10	9	123
Total	186	142	85	347

2.2 Serveis

Actualment el municipi de Ripollet disposa de dos recursos destinats a persones grans amb dependència:

- El Centre de Dia Can Vargas, de titularitat pública depenent de la Generalitat, que compta amb **60 places concertades**. Actualment amb una llista d'espera d'unes 50 persones aproximadament.
- La residència privada, Hogar Mevi. Es tracta d'un centre col·laborador amb la Generalitat de Catalunya que ofereix 23 places residencials i 2 de centre de dia.

La demanda d'aquest tipus de serveis entre la població de Ripollet és evident i la necessitat contrastada. El fet que no existeixen suficients places al municipi, implica que moltes de les persones que es troben en aquesta situació, han de desplaçar-se a municipis de la comarca on puguin ser acollides en centres especialitzats com a Sabadell, Cerdanyola, etc. O inclús a Barcelona. Aquest fet implica un greuge no només per als usuaris degut a que perden el contacte amb el seu entorn social, familiar... sino que suposa un greuge per a les famílies que es veuen obligades a fer llargs desplaçaments, assumir el cost de la despesa, i en molts casos això és tradueix en una reducció de les visites de familiars. En aquests moments, no es disposa de dades sobre quantes persones de Ripollet es veuen obligades a marxar del municipi per aquest fet.

Segons les dades publicades pel Govern de la Generalitat el mes de juliol de 2016, al Vallès Occidental, 1.995 persones estan el llista d'espera per accedir a plaça residencial, pública o concertada.

En aquest sentit la programació territorial dels Serveis Socials especialitzats 2015-2018 del Departament de Treball, Afers Socials i Família, estableix les zones d'actuació preferent on cal promoure la construcció de noves places d'atenció diürna i acolliment residencial. El Vallès Occidental, en aquesta escala formada per prioritat molt alta, alta, mitja i baixa- apareix com a "prioritat alta" tan pel que fa a residència assistida com a centre de dia.

Concretament, en aquest informe, es fa explícit que per tal de poder complir la ràtio de places públiques ofertes al territori, caldria un augment a la comarca, d'entre 391 i 782 places de Residència assistida i entre 51 i 101 places de Centre de Dia

Taula 9. Residència Assistida. Zones d'actuació Preferent. Vallès Occidental.

Comarques	Població base 2018 (persones de 65 anys i més valorades per dependència amb graus II i III)	Places registrades servei de residència assistida (2T 2013)	Usuaris finançats 2013 (2T 2013) *	Resultat de l'aplicació de l'indicador d'equilibri territorial (en %)	Resultat de l'aplicació de l'indicador de demanda (en %)	Grau prioritat territori	Interval d'increment de places comarcal Interval
Vallès Occidental	16.943	5.365	2.337	-30,2	9,2	alt	391 – 782

Font: Programació dels serveis socials especialitzats 2015-2018. Generalitat de Catalunya.

Taula 10. Centre de dia. Zones d'actuació Preferent. Vallès Occidental.

Comarques	Població base 2018 (persones de 65 anys i més valorades per dependència amb graus II i III)	Places registrades servei de centre de dia (2T 2013)	Usuaris finançats 2013 (2T 2013) *	Resultat de l'aplicació de l'indicador d'equilibri territorial (en %)	Resultat de l'aplicació de l'indicador de demanda (en %)	Grau prioritat territori	Interval d'increment de places comarcal Interval
Vallès Occidental	24.663	1.822	758	-19,1	0,8	alt	51 – 101

Font: Programació dels serveis socials especialitzats 2015-2018. Generalitat de Catalunya.

3. Resultats descriptius de l'Enquesta de diagnosi

A continuació, analitzem les dades extretes a partir de les enquestes realitzades al voltant de la fase de diagnosi ciutadà del procés participatiu "Pensa en Gran". Exposarem els resultats agrupant-ne les preguntes per àmbits de resposta.

En primer lloc, analitzem quin és el perfil de les persones que han respost l'enquesta. Com ja hem vist anteriorment, la gran majoria de les persones enquestades (95,53%) són persones residents a Ripollet.

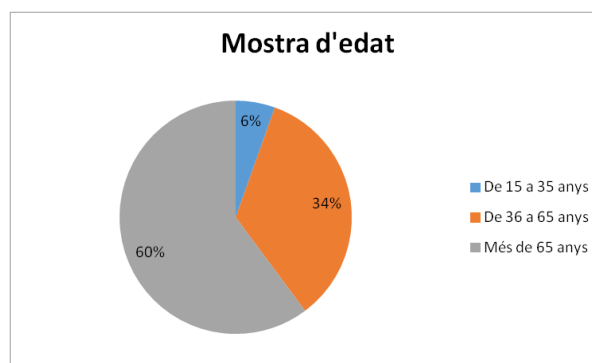
Per edats, veiem que el grup d'edat majoritari que ha contestat l'enquesta és el de persones que tenen 65 anys o més (60,19% de les persones enquestades)

Finalment, veiem que el 19,40% de les persones enquestades, manifesten tenir una persona dependent al seu càrrec. Per altra banda, el 15,92% de les persones enquestades, manifesten que es troben en una situació de dependència.

Taula 11. Perfil de la mostra poblacional

Perfil de la mostra	
Total enquestats	201
Viuen a Ripollet	95,53%
Dones	76,63%
Homes	27,36%
De 15 a 35 anys	5,47%
De 36 a 65 anys	34,32%
Més de 65 anys	60,19%
Cuidadors de persones dependents	19,40%
Persones amb dependència	15,92%

Font: elaboració pròpia

Entenent que l'objectiu de l'enquesta ha estat el de traslladar el debat sobre el model d'equipament que Ripollet necessita, valorem com a objectiu assolit, el fet d'haver pogut arribar al voltant de les dues-centes persones, i que aquestes hagin pogut donar la seva opinió sobre les qüestions plantejades.

Si observem el perfil de les persones que han contestat l'enquesta majoritàriament, veiem que hem pogut traslladar el debat a un grup poblacional que es pot trobar directament relacionat amb el debat del futur equipament per a gent gran. Un 60% de les persones enquestades, són persones de més de 65 anys, majoritàriament dones, i amb un nombre significatiu de persones que cuiden d'una persona dependent o que elles mateixes ho són. Per tant, entenem que es tracta d'un grup poblacional que en un moment determinat, pot trobar-se en una relació directa amb aquest futur equipament.

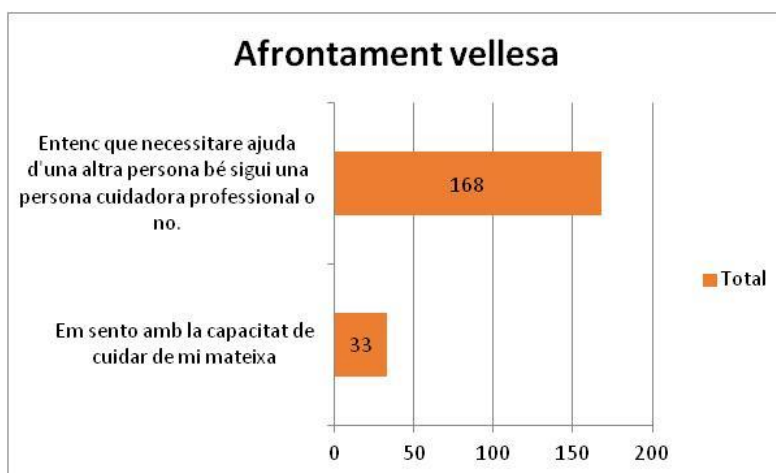

3.1 Àmbit Auto-percepció i afrontament de l'envelliment

Com a primera dada i analitzant els resultats de la primera pregunta sobre percepció, veiem que, la gran majoria de persones enquestades (92%) **creu que Ripollet no disposa dels recursos suficients** i la infraestructura adequada per atendre la població major de 65 anys i la població amb dependència.

En les preguntes de l'enquesta relatives a l'auto-percepció d'un mateix, i d'afrontament de l'envelliment, extraïem diverses conclusions que caldrà tindre en compte a l'hora de plantejar el debat sobre el futur equipament per a gent gran.

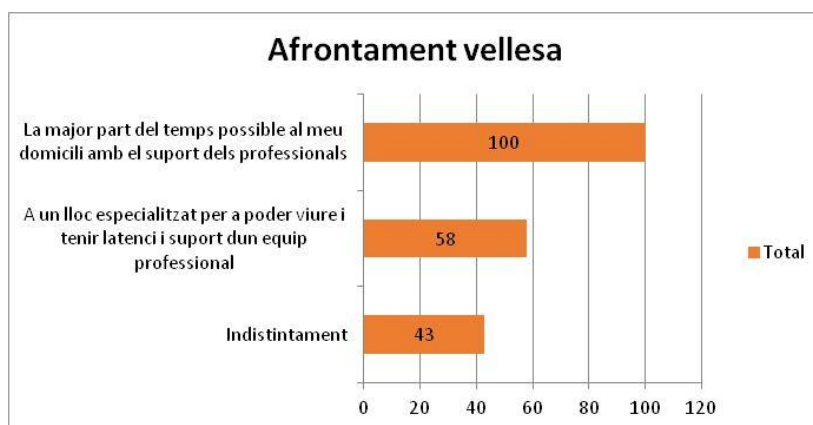
En primer lloc, i preguntant a la població sobre la seva percepció davant l'auto assoliment de les activitats bàsiques de la vida diària, preguntàvem si l'enquestat es veia amb la capacitat de tenir cura de si mateix o si entenia que en algun moment caldria el suport d'una altra persona, ja fós professional o no.

En aquest sentit, veiem com **la gran majoria de les persones enquestades, responent la pregunta, assumint la necessitat d'un suport extern en algun moment.**

Aquesta pregunta, servia per introduir el trasllat a un centre especialitzat en un moment donat.

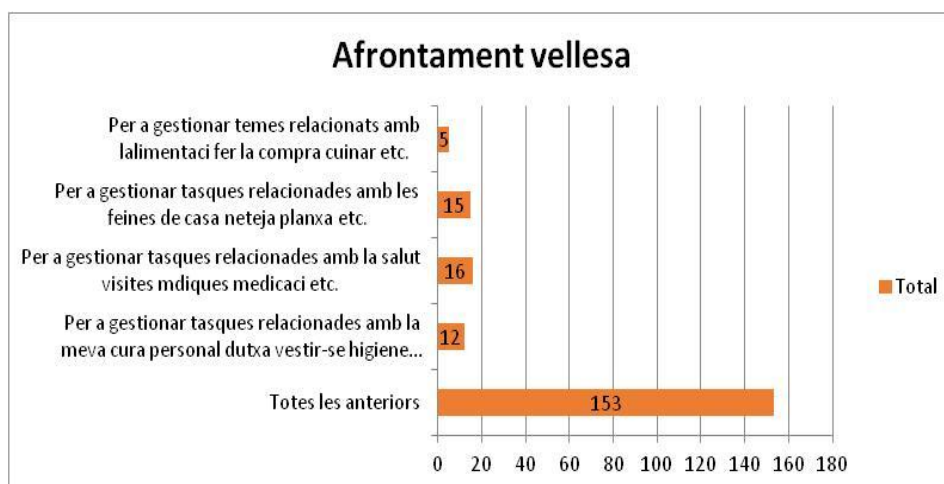
Realitzat l'anàlisi de les respostes a aquesta qüestió, **observem com la majoria de persones enquestades, prefereixen allargar l'estada al domicili** el major temps possible sempre i quan l'atenció sigui l'adient o no suposi una càrrega desmesurada cap a familiars.

Caldrà doncs, tenir aquest aspecte **molt present a l'hora de decidir quin serveis i quin àmbit d'actuació**, han de tenir, els serveis que es puguin oferir des d'aquest equipament, tenint en compte que el propi domicili és el lloc d'estada preferent.

Finalment, preguntàvem sobre aquelles activitats bàsiques de la vida diària, entenia la persona enquestada que seria més necessari dotar-se d'un suport extern en un moment donat. Les respostes majoritàriament han anat **assenyalat clarament l'opció de poder-se dotar d'una atenció integral** i amb una mirada holística en funció de la situació de dependència de la persona en cada moment.

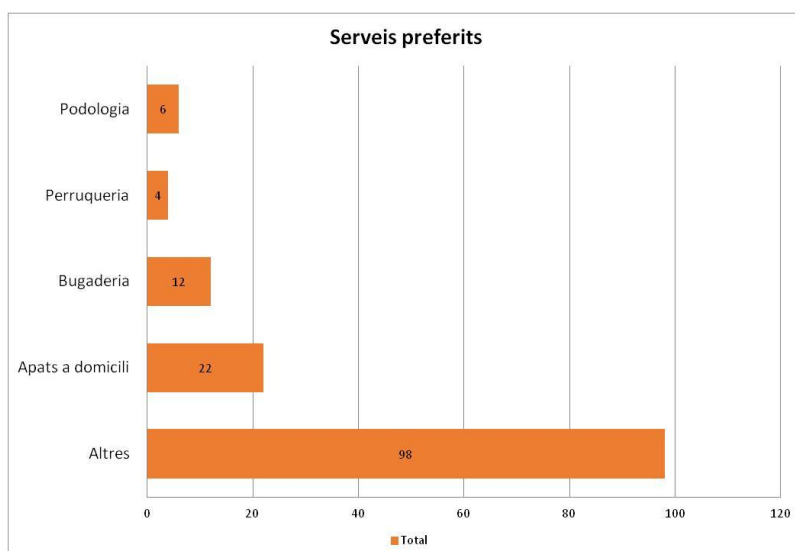
3.2 Àmbit dels serveis i necessitats al domicili

En el marc de l'enquesta, hem preguntat a les persones enquestades sobre els diferents possibles serveis que els podrien oferir per part del nou equipament per a gent gran, proposant-ne alguns i a banda deixant un espai per a la creativitat en l'apartat d'Altres.

A banda, hem cregut interessant, poder separar els resultats en funció de si la persona enquestada es troba en situació de dependència o si per contra, es troba cuidant a una persona en aquesta situació.

Sobre quins serien els serveis preferits per la totalitat dels enquestats, després de l'opció d'Altres, els serveis que més bona acollida han tingut han estat els Àpats a domicili i el servei de Bugaderia a Domicili.

Tot i així, veiem que és l'apartat d'Altres el que ha recollit el major nombre de suports

Tal i com hem comentat, ens ha semblat oportú en aquest apartat, observar les respostes en funció de la situació de la persona enquestada. Per aquest motiu, mostrem els gràfics de apilats amb les respostes de les persones cuidadores sobre el total i seguidament, les persones que manifesten tenir dependència respecte el total.

El principal canvi que observem, és en la resposta sobre el servei de perruqueria a domicili.

Mentre les persones cuidadores no la marquen com un servei important, les persones dependents, el marquen com un servei prioritari.

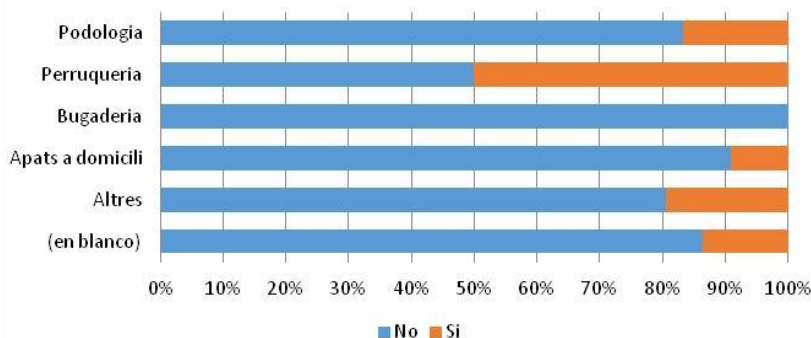
Aquestes dades posen de manifest la importància, que té per a les persones amb dependència, que la seva imatge externa, allò que transmeten als demés, no mostri les debilitats que la seva situació de vulnerabilitat pot suposar.

Per tant, **la imatge externa i la projecció d'un mateix, són elements que intervenen en l'estat emocional i en el benestar psicològic de la persona en situació de vulnerabilitat d'una forma clara i que caldrà tindre en compte** com a element del debat a l'hora de plantejar els serveis i el model d'atenció.

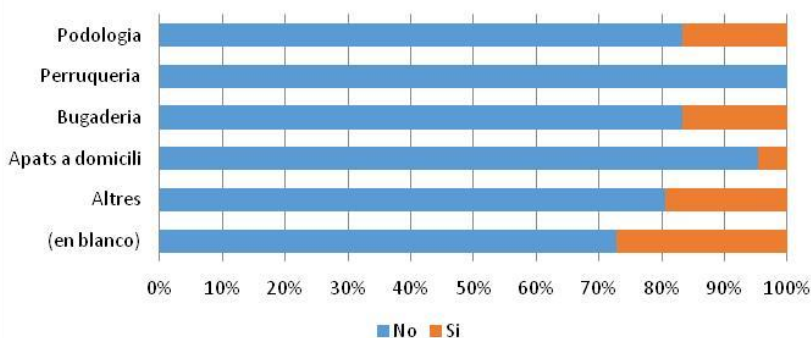
Per contra, si ens fixem en les respostes de les persones cuidadores, veiem com el servei de perruqueria no és una de les opcions prioritàries.

Però en canvi prenen força altres opcions com les tasques de bugaderia, que són una important càrrega.

Serveis preferits a domicili segons persona amb dependència

Serveis preferits a domicili segons persona cuidadora

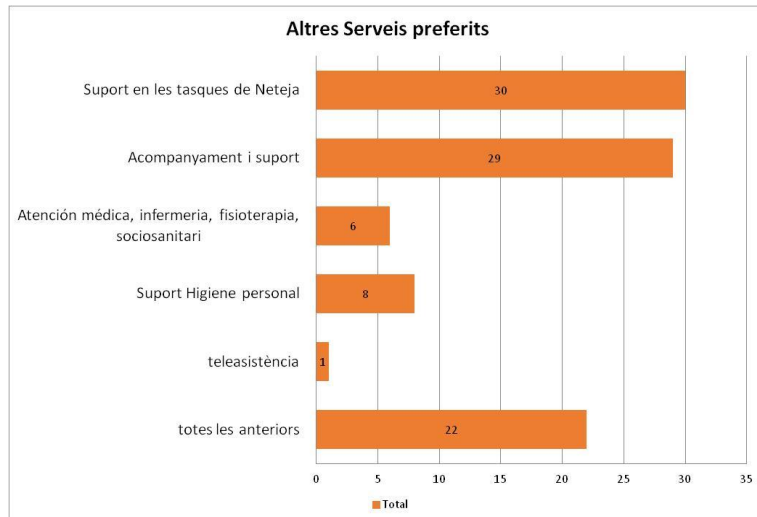

Seguidament, analitzem les respostes que s'han donat en el marc de l'opció d'Altres", ja que entenem que són un volum de respostes significatiu

Com a principals opcions de serveis proposats pels veïns i veïnes, destaquen el **servei de Neteja i el servei d'Acompanyament i suport**.

També destaquen les peticions relacionades amb el seguiment de la salut, com serveis de metges o infermeria a domicili i suport a la higiene personal.

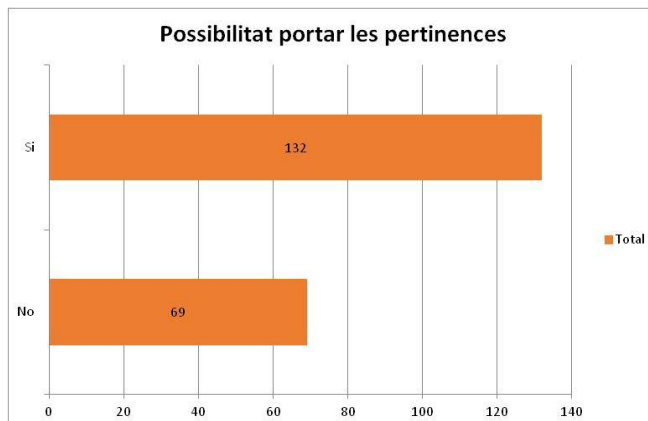
Finalment, cal destacar un nombre important de persones que entenen que tots els serveis proposats són necessaris.

3.3 Àmbit dels serveis i model d'atenció residencial

Si analitzem les respostes a les preguntes relacionades amb l'estada en el centre residencial o al futur equipament per a gent gran, veiem que la gran majoria de les persones que han respost l'enquesta, **consideren que les persones usuàries d'un centre residencial o un equipament per a gent gran han de ser partíceps de les principals decisions** sobre la seva estada i experiència al centre.

Davant la pregunta "Si residíssi en aquest equipament, us agradaria poder traslladar-hi mobiliari o altres pertinences per tal de sentir l'espai més vostre?" es confirma de forma majoritària i es reforça la idea **ja expressada de que les persones volen mantenir-se el màxim temps possible, o en el seu defecte, viure en un lloc que s'hi assembla el màxim.**

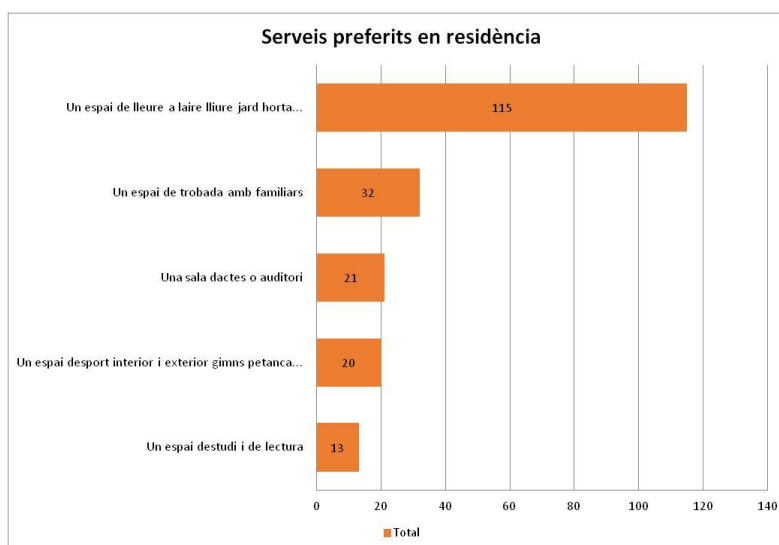
Per altra banda, aquesta pregunta també ens dona una idea sobre la rigidesa i el grau d'obertura que ha de tenir l'equipament cap a propostes com aquesta.

En definitiva, el sentit majoritari de les respostes, van encaminades a definir un model de gestió, en que les persones usuaris puguin tindre un poder de decisió, i que siguin escoltades i respectades.

Responent a la pregunta "Si residíssi en aquest equipament, quins d'aquests serveis consideraries important?", veiem que de forma majoritària, s'opta per l'opció de **disposar d'una zona verda a l'aire lliure com a element imprescindible**.

La següent opció més triada seria el de dotar l'equipament d'un espai destinat per a reunir-se amb les famílies

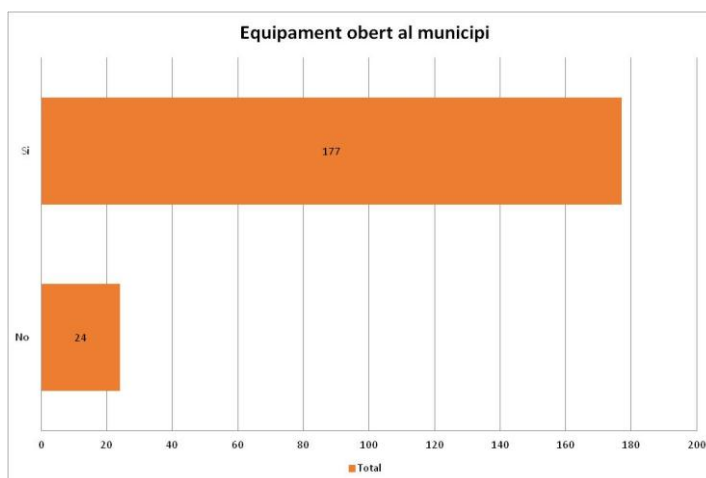
Elements que caldrà tenir en compte en l'apartat de la disposició arquitectònica del futur equipament.

Finalment, davant la possibilitat de ser un equipament obert o més aviat tancat, cap a la vida i les dinàmiques del seu entorn, les persones que han contestat l'enquesta, s'inclinen majoritàriament per l'opció de que sigui un espai obert a la resta de la ciutat.

Concretament la pregunta plantejada era "Si residíssi en aquest equipament, us agradaria que fos un espai compartit amb altres persones de la localitat que no hi visquessin en ell: persones que es traslladessin a rebre atenció especialitzada, col·lectius d'altres edats, etc."

Així doncs, **majoritàriament es visualitza com un equipament obert a la ciutadania**. Caldrà veure en el marc del debat com es materialitza aquesta opció.

4. Resultats de la sessió de diagnosi

Els resultats del treball "Mapa d'empatia", destaca els següents aspectes a considerar en relació a la creació i gestió d'un equipament per a la gent gran i les persones implicades en el seu quotidià.

Mapa d'empatia: ADMINISTRACIÓ

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Necessita cobrir un servei que demana el poble: una residència.	-Cada cop més persones demanant serveis i té difícil atendre. -Manca de recursos econòmics.	-Demanda de persones que no es poden atendre com cal al domicili. -Necessitat de donar serveis a persones que viuen soles. -Necessitats de que persones que necessiten serveis d'alimentació i neteja.	-Vol tindre la residència.	-Contacta amb altres persones, entitats, etc. per solucionar-ho.	---

Mapa d'empatia: PROFESSIONAL SOCIO SANITARI

QUÈ PENSA I SENT	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que té vocació. -En millorar cap al centre i cap al pacient. -Impotència.	-Falta d'activitats de lleure. -Alegria. -Estereotips. -La família: relacions, sentiments, necessitats. -Mancances sanitàries. -Sobrecàrrega de treball.	-Història de vida. -Gent que plora, solitud, tristesa. -Queixes.	-Dona amor, "cariño", escolta. -Atén a les famílies, fa costat. -Escolta, somriu, mira als ulls. -Abraça.	-Físics i emocionals. -"Tu mateix".	-Un somriure. -Satisfacció. -Amor. -Agraïment.

Mapa d'empatia: CUIDADOR PRINCIPAL-FAMÍLIA

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Deprimit. -Pocs recursos. -Frustració per haver d'esperar l'entrada a la residència que potser arriba tard. -Sentiment de frustració i culpa. -No arriba a tot. -Com ho puc arreglar?	-La residència aporta companyia que en ocasions la família no pot donar. -La residència és un lloc trist, estigmatitzat.	-La societat sent que l'estàs abandonant. -Família descol·locada sense coneixements propers. -Falta de suport.	-Actuen segon la realitat social (feines, dinàmiques socials...). -En ocasions la família jutja i decideix que el dependent encara no ha d'entrar a la residència i va canviant cada setmana de casa dels fills. -Vol buscar solucions però no saben on trobar recursos. -Incertesa. -Visitar a la persona dependent. Hi ha famílies que visiten i altres no. -Primer cal estar bé a casa. Primer l'opinió de la persona, si la persona està en plenes facultats ha de poder decidir.	---	---

Mapa d'empatia: PERSONA AMB DEPENDÈNCIA AL DOMICILI

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que necessita companyia. -Que no vol estar sol i necessita algú que li ajudi. -Que necessita afecte. -Que és una càrrega.	-Que està sol. -Que necessita ajuda. -Que necessita estar entretingut. -Que necessita expressar les seves angoixes. -Barreres físiques.	-Masses penes. -Massa T.V. -Queixes per la feina de cuidar-les.	-A veure si em moro ja. -Sobreviure com pot. -Estar inactiva. -Que no volen anar a una residència o centre de dia.	-Servei d'ajuda a domicili. -Teleassistència. -Voluntariat per escoltar i portar al metge. -Suports per la tercera edat. -Adaptacions al domicili.	-Intimitat. -Estar amb la família. -Estar al seu entorn. -No sentir-se tant dependent. -Més llibertat per decidir sobre assumptes propis.

Mapa d'empatia: PERSONA AMB DEPENDÈNCIA A RESIDÈNCIA

QUÈ PENSA	QUÈ VEU	QUÈ ESCOLTA	QUÈ DIU I FA	ESFORÇOS I MITJANS	RESULTATS I BENEFICIS
-Que no som amos de nosaltres mateixos. -Que el menjar no ens agrada. -Que no fem res i passem les hores mirant la T.V. -Que es mor de pena i falta la família. - Impotència.	-Les places privades costen molts diners. -Que està en llista d'espera. -Que els companys marxen i ell es queda esperant la seva hora. -Que han d'esperar molt de temps per una plaça pública. -Que estan sols.	-Els companys parlen de les famílies amb rebuig per l'abandonament. -Parlen de mi davant meu com si no estigues. -Diuen "pobre persona" i l'estic sentint. -A les famílies queixant-se. -Falta personal.	-Abandonament. -Estar com a una sala d'espera. -Estar sols.	---	-Acompanyament -Assistència 24/7 -No preocupacions. -Tranquil·litat.

- La voluntat de l'Administració Local de sentir i donar resposta a les demandes veïnals.

En l'anàlisi de la posició actual, els veïns i les veïnes valoren les accions que l'Administració (Ajuntament) està realitzant per aconseguir la construcció de la residència o equipament, històricament reivindicat al territori. **Són conscients de les dificultats polítiques i econòmiques que envolten la gestió municipal en relació a l'edificació però tots plegats ho consideren quelcom necessari amb caràcter urgent.**

- Els sentiments de les persones grans vers la situació de dependència.

Pel que fa a posar-se a la pell de les persones grans, cal destacar la vivencial de sentiments i emocions. Les limitacions i dificultats físiques i cognitives sobre les que, tradicionalment, s'ha enfocat la visió mèdica i sanitària, deriven en un seguit de pensaments que esdevenen en sensacions **d'incapacitat, d'inutilitat, de convertir-se en una càrrega per un mateix, la seva família i per la societat en general.** Valors com la vitalitat associada a la joventut i la productivitat, donen de costat a les persones grans i amb dependència, afavorint les **situacions d'aïllament, abandonament i soledat; els sentiments d'impotència, frustració, tristesa i depressió.** Compartida aquesta percepció per les persones grans a domicili i les que traslladen el domicili a un centre residencial.

- El neguit de les persones grans i llurs familiars davant la possibilitat d'iniciar la participació en un centre de dia o traslladar el seu domicili a una residència.

Recollit als mapes de persones amb dependència (a domicili i residència) i al mapa de familiar o cuidador principal. Sortir del propi domicili quan des de la posició d'una persona gran i amb dependència genera en aquesta la por d'estar abandonat per la família, de trencar els vincles familiars i socials que donen sentit a la part humana de la persona: l'afecte, la vida en comunitat. Igualment, **pels familiars suposa sentiments de frustració no poder donar l'atenció especialitzada durant un temps suficient al seu familiar i, en haver de recórrer a una institució, apareixen sentiments de culpa i depressió.**

Aquest quadre és secundari a la realitat i percepció de molts dels recursos que fins al moment han donat atenció a persones grans, viscuts com a espais per recollir a persones en processos de final de vida, sense vida abans de la mort. L'estigma encara avui és vigent i genera refús en la majoria dels casos, dificultant el desig d'accés a aquest tipus de recurs, menyspreant els beneficis als que pot accedir i del que pot gaudir una persona gran.

- El patiment davant la soledat en els darrers anys de final de vida.

Cal no oblidar en l'enfocament que davant l'estada al domicili o a una residència, les persones grans sobreviuen als seus amics i coneguts. Aquesta situació genera pèrdua de vincle i soledat, així com patiment davant un final de vida amb incertesa i, sovint, acompanyat de malaltia i pèrdua de capacitats.

- La necessitat de mantenir o crear un vincle sà amb la família.

En la línia anteriorment enregistrada, **la família esdevé un pilar fonamental** a la vida de les persones grans, és important poder facilitar des del equipament espais i pràctiques que mantinguin el contacte i les activitats compartides. És igualment **important i necessari una comunicació amb fluïdesa entre professionals i familiars per garantir una intervenció ajustada, personalitzada i digna,** principalment si les decisions són subrogades.

- La necessitat de les famílies de suport (psicològic, de mitjans estructurals, humans i econòmics, informació) per conciliar la vida de laboral amb la familiar i de cuidador.

Es detecta, en paral·lel, la necessitat de suport i atenció professional a les famílies, amb grans demandes físiques i psicològiques arran de la situació de conviure amb una persona amb dependència. **La frustració, el cansament, la sobrecàrrega emocional han de poder tenir una resposta efectiva per mantenir la sensació de vida viscuda amb confort i qualitat per totes bandes.**

- Gestió i atenció tant a domicili com a l'equipament de professionals altament qualificats i experts en l'àmbit de l'atenció a les persones.

Es compartit el sentiment de neguit al moment de canviar de domicili i passar a conviure en un espai compartit, en relació constant amb **professionals dels que dependrà l'èxit de la inclusió a la residència i el seu quotidià, de sentir-se atès com a persona.** Neguit que també es trasllada als domicilis, **per les persones que han de rebre les atencions a casa seva, sentir-se segurs i en "bones mans" és quelcom primordial a l'hora de pensar en un servei extern.**

